

HOUBOVÝMI LESY DO RAKOVNÍKA

Dnešní výlet bude znovu směřovat do jednoho z okrajových měst našeho pomyslného okruhu. Je jím Rakovník, ale než jej navštívíme, projdeme mnohé lesy a podíváme se do vlakového muzea.

Nejdříve se však z Prahy Masarykova

letí, jménem Lauernstein. Z obojího zůstaly zachovány pouze skoro neznatelné valy. Kousek od altánku pod vrcholkem je vyhlídka, odkud lze sledovat veliké moře lesů táhnoucích se v jižní stranu.

Z vrcholku sebereme vlevo po červené značce zprvu širokou lesní cestou a poté znovu hezky měkkou pěšinou k Maxově oboře (1,5 km). U Maxovy obory opět změním značku, tentokrát na modrou, jež nás bude doprovázet až do Rakovníka. Nyní s ní putujeme lesní silničkou k usedlosti a hájovně Sládkův kříž se dvěma památnými stromy (1,5 km). Nutno dodat, že krajina vůkol může někomu navodit atmosféru šumavských plání.

Za Sládkovým křížem krátce tapeme po státní silnici, ale jakmile tato překročí železniční trať, vřhpneme zase do lesa. Tím, a posléze po okrese, dospějeme do obce Lužná, konkrétně do její části Lužná II (1,5 km). Prakticky hned na jejím začátku je vpravo za kolejištěm železniční muzeum. Bylo zřízeno v roce 1997 ve starém depu Českých drah. Kdo má rád vláčky a mašinky,

foto: Čornej

Moře lesů u Louština

nádraží, nebo ze stanice Dejvice dopravíme vlakem do výchozího místa túry - železniční zastávky Řevničov. Obec Řevničov je od svého nádražička vzdálena více jak 4 km vzdušnou čarou, a proto se jí nebudeme nijak zabývat.

Před dráží budovou vyhledáme modrou a žlutou turistickou značku. Po jejích barvách záhy pronikneme do porostu luženských lesů a lehce stoupáme na rozcestí Pod Malým Louštínem (1,5 km). Na rozcestí odbočíme na značku zelenou, se kterou dojdeme pohodlně lesní pěšinou na Louštín (2,5 km).

Louštín je nejvyšší bod pohorí Džbán a do ní započítávané Řevničovské pahorkatiny; dosahuje 537 m n.m. Na Louštíně je doloženo pravěké hradiště z doby bronzové a v době historické tu stával strážní či lovecký hrádek, snad z 1. poloviny 13. sto-

(4,2 km). Byl založen na přelomu 12. a 13. století a náležel k nejstarším v Čechách. Tou dobou také býval centrem přemyslovského královského hvozdu. Leč časem bylo správní centrum oblasti přeneseno na Týřov a později na Křivoklát. Ve 2. polovině 13. století hrad lehl popelem a nebyl již obnoven. Ve 14. století je uváděn pod názvem Hlavačov jako neexistující objekt. Takže ani dnes, krom zmíněných valů, z něho nic nevidíme.

Od Hlavačova se spustíme svahem dolů a tunýlkem se protáhneme železničním náspem k usedlosti Cikánka (0,8 km). Tam, kde se za usedlosti napojíme na státní silnici, si na protilehlé straně za příkopem všimneme zvláštního vztýčeného kamene podobného malému menhiru. Ve skutečnosti se jedná o starobylý mezník. Říká se mu kamenná panna. Pak se státní silnici zrudně došouráme výše na kruhovou křižovatku u obchodního centra na pomezí Rakovníka.

Zde křižovatku opatrně přejdeme do parku Jamka, načez po jeho protnutí dosáhneme historického centra Rakovníka a proklíčujeme jím na ústřední Husovo náměstí (2,5 km). Rakovník povstal ze starší vsi Rokytno připomínané v roce 1119. V roce 1286 byl Rakovník listinou Václava II. potvrzen městem. V roce 1422 při obléhání husity byla velká část města poničena požárem. LP 1454 byl založen později věhlasný pivovar. Roku 1588 se stal Rakovník městem královským. Kromě skvělého piva dodávaného na Pražský hrad proslulo město ve středověku též chmelářstvím. V roce 1832 začala ve městě působit první reálka v Čechách, dnes gymnázium Zikmunda Wintra. V moderních dějinách je Rakovník znám výrobou keramických materiálů a čistících a pracích prostředků.

My se při procházce městem ocitneme sice jen ve čtyřech ulicích, přesto se takto stačíme seznámit s nejdůležitějšími pamětihodnostmi. Snad jedinou, kterou vynecháme, je gotický kostel sv. Jiljí, stojící v západním okraji města. Do historického jádra se vnoříme za parkem

Jamka a za křižením více komunikací, vlevo do ulice Vysoká, v níž bývalo židovské ghetto. V pravé frontě ulice si za zídka všimneme žlutého objektu s věžičkou - barokní synagogy z roku 1792. Momentálně slouží jako galerie Václava Rabase.

O kus dál je pozoruhodný renesanční tzv. „Samsonův dům“ zdobený sgrafity s průchozí brankou. V závěru ulice se tyčí do 46 metrů Vysoká brána, jedna ze dvou dochovaných bran městského opevnění. Tato pochází z roku 1519. Od Vysoké brány uhneme vpravo do Masné ulice. V ní je barokní dům Česká chalupa.

Pod Masnou ulicí staneme na Husově náměstí. Tomu dominují kromě morového sloupu z poloviny 18. století dvě stavby. Barokní radnice z roku 1734 a kostel sv. Bartoloměje. Kostel vznikl koncem 15. století na místě požárem dvakrát spáleného svatostánku původně románského a zasvěceného sv. Mikuláši. V kostele sv. Bartoloměje je nejvýznamnější památkou pískovcová kazatelna v podobě kalicha z roku 1504 od M. Rejska. Vedle kostela se pne „nová“ dřevěná zvonice z roku 1630 se zvony Žebrák a Václav. Zvon Žebrák z roku 1492 o průměru 1,6 m patří k největším v Čechách. Přes ulici, naproti zvonici, je budova gymnázia Zikmunda Wintra, jenž v něm v letech 1874 - 1884 působil.

Za zvonice popojdeme ke druhé zachovalé pozdně gotické bráně, bráně Pražské, s letopočtem vzniku 1516. Zde víceméně končí prohlídka města i sám výlet. Takže zbývá jen vyhledat některé stanoviště spojů pro návrat do Prahy. Proto od Pražské brá-

foto: Čornej

Ze železničního muzea v Lužné

foto: Čornej

Věž Vysoké brány v Rakovníku

ny jdeme rovně Pražskou ulicí do lokality Na Střelnici, kde je autobusová zastávka, nebo se od Pražské brány stočíme vpravo kolem Cisterciáckého domu z poslední třetiny 18. století do Čermákových sadů, v nichž narazíme na červenou značku a ta nás naviguje k vlakovému, respektive vedlejšímu autobusovému nádraží. Z Husova náměstí, potažmo od Pražské brány, ke Střelnici či k oběma nádražím je zhruba stejná vzdálenost (0,6 km). Výlet měří celkem cca 17,1 km a je snadný.

Poznámky:
1) Jestliže se na výlet vydáte od července do září ve správný rok, nezapomeňte si s sebou vzít košík či vhodnou tašku. Lesy, kterými budete procházet, jsou malým houbovým rájem. Nachodíte sice o něco více metrů, ale neměli byste se vracet s prázdnou.
2) Výlet je možno zahájit také v Krušovicích, jež jsou historicky doloženy k roku 1396. V roce 1581 byl v obci na lokalitě staré tvrže zbudován pivovar a v roce 1728 tamtéž vyrostl barokní zámek s o rok mladší kaplí. Krušovice jsou rodištěm malíře Václava Rabase. Při obecním úřadu je expozice věnovaná pivovarnictví na Rakovnícku. Z Krušovic vede na Louštín červená značka (2 km). Ale, protože do městečka není z Prahy ideální spojení a poněvadž závěrečný úsek na Louštín je celkem prudký, tuto variantu příliš nedoporučuji. Od zastávky Řevničov je trasa o hodně pohodlnější, byť o 2 km delší.

Pavel Čornej

Pacientka rozhořčeně vytýká lékaři: „Co jste mi to dal za hrozné uklidňující prášky?“ „Proč, bylo vám po nich špatně?“ ptá se lékař. „To ne, ale po týdnu jsem se ... (viz tajenka) i k manželovi!“

DĚTSKÝ SVĚT

Kamenný obchod s hračkami, stavebnicemi a modely klasičtých, retro, současných a vojenských automobilů.

Najdete nás na adrese: Pelzlova 1512, Zbraslav.

Těšíme se na Váš!

Křížovka poskytl Vydavatelství Balzám

Pomůcka:	Osobní zájmeno	Organické sloučeniny	Kožní choroba v podobě puchýřků	Zavěšená hornická plošina	SPZ okr. Třebíč	Ozdobná obruba obrazu	Náhrada jinými slovy	Vodní fasa	Vytvořit tlučněním
Palivo									Nepatrné. Mužské jméno
Nepoškrábat									
Slovenská řeč					2. DÍL TAJENKY				Mravíni základ
	Nefalšované Vraník						Dravý pták Bratr Kaina		
Solmizační slabika			Vyrobená litím Osetí				Značka hektaru Malý ret		
Souhlas				Vyčerpání zásobu Květenství					
Pohyblivá část tlamy					Sada Pomluva			Vytvářená pletením	Starší polní plošná míra
	Obytné venkovské stavení	Svršková kůže Poškodit nohama				Listnatý strom Zájem (zást.)			
1. DÍL TAJENKY							Villus Těžké kovy		
Iniciály malíře Kašpara			Usušená tráva Rozměr				Název písmena Protiklad		
Místo k téžbě užitkových nerostů				Letec Jednotka času					Odevzdat
Pohádkový netvor					Motorové kolo Ruský souhlas				
Posměšně napodobovaná									
Prudký záchvat choroby									Trnitý strom

Znění tajenky křížovky z minulého čísla: „půjdu až potom“

jméno.....tel. spojení.....
adresa.....
znění tajenky.....

Výherci z minulého čísla:

Dušan Hejbal
Minerální 6
Radotín
Vlasta Borovská
Sídliště 1065/5
Radotín
Jaroslav Bláha
Výpadová 215
Radotín

Uklorádce
aneb jak na kole

Podzimní dobrodružství na kole

Cyklistika je dnes již celoročním koníčkem i pro velkou řadu hobby jezdců, nejen pro otřelé závodníky, čemuž je uzpůsobena i široká nabídka cyklistického oblečení. Nemusíte se tedy ničeho bát, stačí se jen na podzimní počasí dobře připravit.

Návleky
Výborný doplněk, který je ideální v podzimním i jarním období, kdy venku není ještě výrazná zima, ale počasí je poměrně proměnlivé. Návleky se dají pohodlně kombinovat s krátkým cyklistickým dressem a kalhotami. V nabídce jsou návleky na ruce nebo nohy, existují ale také krátké návleky, určené pouze na kolena. Výhodou je jejich skladnost a možnost rychlého sundání nebo nandání během vyjížďky.

Vesty
Lehký, avšak nepostradatelný doplněk oblečení, který má za úkol ochránit tělo cyklisty před prochlazením od proudícího větru. Vesty jsou lehké, skladné a bez problému se dají vozit v kapse u dresu. Vesty se od sebe liší různým střihem a také mírou odvětrání a zateplení. Základní vesty mají výrazně odvětrávaná síťovaná záda a naopak přední díl chrání tělo proti větru. Teplejší vesty jsou již určeny do chladnějšího podzimního a jarního počasí, popř. jako jedna ze spodních vrstev v zimním období.

Větrovky
Stejně jako vesty, mají i větrovky za úkol chránit cyklistu proti povětrnostním vlivům. V závislosti na použitém materiálu jsou některé vyšší modely těchto bund schopny krátkodobě odolat i mírnému dešti. Materiálově naleznete podstatné rozdíly. Je tedy třeba dávat při výběru pozor a vědět, kdy budete budovat nejvíce používat, zda-li vám bude stačit slabší větrovka nebo jestli už bude lepší sáhnout po bundě s membránou, která vám zaručí mnohem lepší voděodolnost.

Dlouhé dresy a kalhoty
Pro cyklisty, kteří neradi používají návleky, přicházejí v chladnějším počasí na řadu kalhoty a dresy s dlouhým rukávem. Toto oblečení má drobnou nevýhodu v tom, že ho během vyjížďky nemůžeme v reakci na

teplotu okolí jednoduše sundat a nandat, tak jako třeba návleky. Kalhoty s dlouhými nebo tříčtvrtečními nohaviciemi a dresy s dlouhým rukávem se také vyrábějí s různým stupněm zateplení, vyztužením a perforací na namáhaných místech. U dlouhých kalhot je důležitý jejich střih, kde jsou poměrně velké rozdíly v tom, jak vám kalhoty sednou na tělo.

Rukavice
Pro jízdu na kole za chladnějšího počasí je téměř nutností použití dlouhoprstých rukavic. Na jaře nebo na podzim stačí pouze lehké a velmi dobře odvětrané rukavice s dlouhými prsty, které někteří cyklisté z důvodu vyšší ochrany vozí dokonce celoročně. S klesající teplotou přicházejí na řadu více zateplené modely se speciální membránou. Velmi oblíbené jsou i určité modely rukavic určených pro běžkaře.

Čepice a šátky
Při vyjížďkách za nižších teplot a ve větru představují lehké čepice nepostradatelný doplněk. Výhodou těchto čepic je, že se bez problému vejdou pod cyklistickou přilbu a chrání tak hlavu, zejména čelo a uši, před prochlazením. Méně zateplené čepice je možné nahradit i multifunkčním autobusovým šátkem. V zimním období je vhodné používat čepice, které mají v oblasti čela a uší větruodolnou membránu.

Návleky na tretry
Návleky se navlékají přes cyklistické tretry a chrání nohy cyklisty proti chladu a větru. Cyklisté mohou volit návleky s různým stupněm zateplení od letních modelů až po zimní, které se liší jak zateplením, tak i materiálově. (Výběr je tedy od silných neoprenových, přes pogumované až po návleky s membránou). Pro cyklisty, jezdící na kole v zimě častěji, existují dokonce zateplené zimní cyklistické tretry, které nohu chrání před zimou ještě lépe než návleky.

Dan Hájek
Ski a Bike Centrum Radotín
Více informací a široký výběr podzimního cyklistického oblečení naleznete na stránkách Ski a Bike Centra Radotín - eshop.kola-radotin.cz